

Abstrakt:

Tělo je biologický systém, je ale také médiem fyzické existence jedince i jeho kultury v tomto světě. Tělo je zároveň jedincem a i kulturou konceptualizováno v představách, které společně s fyzickými vjemy utváří tělesnou zkušenost. V případě Mezopotámie a jiných starověkých kultur je pro nás skutečná tělesná zkušenost obyvatel nedosažitelná, kulturní koncepty ale studovat lze.

Tato práce se zaměřuje na představy těla a nemoci v mezopotámské léčebné praxi, zachycené ve sbírkách profesionální lékařské literatury, která prošla kanonizací a byla opisována od konce druhého tisíciletí př.n.l. Z tohoto korpusu byly hlavním zdrojem práce tzv. „terapeutické texty“, sbírky léčebných předpisů, v nichž je zaznamenána léčebná praxe jako taková. V těchto textech byly s přihlédnutím ke kulturnímu kontextu posuzovány formulace onemocnění a léčby, stejně jako fyzické zacházení s tělem, a to se zaměřením na případy horečky.

Práce v první řadě shledává, že texty prezentují interakci těla a nemoci jako prostorovou a fyzickou, a to v užitých metaforách i v přístupu k tělu a okolnímu prostoru. Horečka vstupovala do těla z vnějšku, „popadla“ osobu nebo se jí „zmocnila“, a bylo třeba ji odstranit. Jistá míra nezávislé agence horečky, popisy jejích útoků, a také způsob odstranění horečky z těla připomínají útoky démonů. Stejně jako u jiných chorob přesahovalo působení horečky hranice fyzického těla: horečka zasahovala celou osobu, její identitu i její okolí.